

**Podmienky pre povolenie odkladu platenia dane alebo platenie dane v splátkach
podľa
§ 57 ods. 2 zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých
zákonov v znení neskorších predpisov**

V súlade so zákonom č.45/2021 Z. z., ktorým sa mení zákon č.563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) určuje Finančné riaditeľstvo SR podmienky, na základe ktorých môže správca dane povoliť odklad platenia dane alebo platenie dane v splátkach (ďalej len „povolenie odkladu/splátok“).

Čl. I

Podmienky určené Finančným riaditeľstvom SR pre povolenie odkladu/splátok

Odklad platenia dane alebo platenie dane v splátkach možno povoliť, ak je splnená aspoň jedna z týchto podmienok:

- 1.) zaplatením dane by bola ohrozená výživa daňového subjektu alebo osôb na jeho výživu odkázaných;
- 2.) u daňového subjektu došlo k poklesu príjmov, a preto nie je možné očakávať zaplatenie dane v lehote splatnosti a to hlavne v dôsledku mimoriadnej situácie, ktorou je napríklad obdobie pandémie alebo živelná pohroma;
- 3.) zaplatenie dane by zvýšilo platobnú neschopnosť daňového subjektu pri výraznom obmedzení, alebo prerušení vykonávania podnikateľskej činnosti na základe prijatých rozhodnutí vlády SR;
- 4.) iné preukázateľné dôvody vážneho charakteru, pre ktoré nie je možné daň zaplatiť.

Čl. II

Všeobecné predpoklady pre rozhodovanie o povolení odkladu/splátok

Tento inštitút sa vzťahuje na všetky dane, vrátane sankcií (pokuty, úrok z omeškania), pretože podľa § 2 písm. b) daňového poriadku na účely daňového poriadku sa daňou rozumie daň podľa osobitných predpisov vrátane úroku z omeškania, úroku a pokuty podľa tohto zákona alebo osobitných predpisov. Nevzťahuje sa však na preddavky na daň, pretože tieto nie sú daňou. Ustanovenie § 57 daňového poriadku sa vzťahuje aj na povolenie odkladu daňového nedoplatku alebo na povolenie platenia daňového nedoplatku v splátkach.

Predpokladom pre rozhodovanie o povolení odkladu/splátok je:

1. podanie žiadosti

Daňový subjekt podáva žiadosť príslušnému správcovi dane písomne alebo ústne do zápisnice, alebo elektronicky prostredníctvom elektronickej podateľne. Osoby vymedzené v ustanovení § 14 daňového poriadku majú povinnosť doručiť žiadosť elektronickými prostriedkami spôsobom podľa § 13 ods. 5 daňového poriadku.

2. náležitosti podania - žiadosti

Správca dane posudzuje žiadosť podľa jej obsahu, avšak zo žiadosti musí byť zrejmé, kto žiadosť podáva, v akej veci a čo sa navrhuje. Písomná žiadosť musí byť podpísaná osobou, ktorá žiadosť podáva.

V prípade žiadosti o povolenie odkladu/splátok daňový subjekt musí v žiadosti jednoznačne uviesť niektorú z podmienok, ktoré určilo Finančné riaditeľstvo SR v článku I, na základe ktorej žiada o povolenie odkladu/splátok. Spolu so žiadosťou musia byť predložené aj doklady preukazujúce jeho tvrdenia. Ak daňový subjekt svoje tvrdenie nepreukáže, a ani správca dane nemá tvrdenie daňového subjektu preukázané napr. dokladmi, písomnosťami získanými pri správe daní, nachádzajúcimi sa v daňovom spise tohto subjektu, tak žiadosti nebude možné vyhovieť.

Daňový subjekt môže preukázať, že zaplatením dane by bola ohrozená výživa daňového subjektu alebo osôb na jeho výživu odkázaných predložením napr. :

- prehlásenia o počte osôb na výživu daňovníka odkázaných, z toho nezaopatrené deti,
- potvrdenia od zamestnávateľa o dosiahnutom príjme manžela/manželky a ostatných osôb na jeho výživu odkázaných,
- rozhodnutia, resp. potvrdenia o poberaní sociálnych dávok,
- aktuálnej výšky starobného a invalidného dôchodku,
- dokladov, ktoré potvrdzujú úhradu preukázateľných výdavkov na bývanie (napr. nájomné, mesačná platba inkasa, zaplatená daň z nehnuteľností, nákup paliva).

Daňový subjekt môže preukázať splnenie podmienok na odklad platenia dane resp. platenie dane v splátkach z dôvodu poklesu príjmov predložením napr. :

- aktuálnych účtovných výkazov spracovaných po priebežnej účtovnej závierke alebo informácie preukázané hlavnou knihou,
- účtovných dokladov o nákladoch na financovanie obežného majetku za 3 kalendárne mesiace predchádzajúce podaniu žiadosti.

Daňový subjekt môže preukázať, že zaplatenie dane by zvýšilo jeho platobnú neschopnosť pri výraznom obmedzení, alebo prerušení vykonávania podnikateľskej činnosti na základe prijatých rozhodnutí vlády SR napr.:

- predložením aktuálnych účtovných výkazov spracovaných po priebežnej účtovnej závierke alebo informácie preukázané hlavnou knihou,
- predložením účtovných dokladov o nákladoch na financovanie obežného majetku za 3 kalendárne mesiace predchádzajúce podaniu žiadosti,
- uvedením konkrétneho dôvodu obmedzenia vykonávania podnikateľskej činnosti.

Pokiaľ žiadosť o povolenie odkladu/splátok bude mať také nedostatky, pre ktoré nebude spôsobilá na prerokovanie, daňový subjekt bude správcom dane vyzvaný podľa § 13 ods. 8 daňového poriadku, aby tieto nedostatky podľa pokynu správcu dane a v určenej lehote odstránil. Ak daňový subjekt nedostatky podania v požadovanom rozsahu a v určenej lehote odstráni, bude správca dane takéto podanie považovať za podané bez nedostatkov a bude v danej veci konať. Ak daňový subjekt nedostatky podania v požadovanom rozsahu a v určenej lehote neodstráni, považuje sa toto podanie za nepodané a správca dane túto skutočnosť oznámi daňovému subjektu.

Okrem podstatných náležitostí žiadosti, bez ktorých nie je možné ďalej konať, je potrebné v žiadosti navrhnúť výšku splátok (splátky môžu byť navrhnuté v rovnakej/stúpajúcej/klesajúcej výške) a lehotu ich splatnosti, resp. lehotu odkladu. Ak daňový subjekt v žiadosti o povolenie odkladu/splátok uvedie, že žiada povoliť odklad/splátky napr. odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti dane, správca dane môže povoliť odklad/splátky aj od iného dňa, než daňový subjekt žiada. Ak daňový subjekt žiada o povolenie odkladu alebo splátok v čase, keď sa daň stala daňovým nedoplatkom, pričom v žiadosti neuvedie, od ktorého dňa povolenie odkladu alebo splátok žiada, správca dane môže určiť, od ktorého dňa povolí odklad alebo splátky.

3. zaplatenie správneho poplatku

Vydanie rozhodnutia o povolení odkladu/splátok podlieha poplatkovej povinnosti podľa zákona č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov v zmysle položky 143 písm. a) sadzobníka správnych poplatkov. Výška správneho poplatku je 9,50 eur. Nakoľko spoplatnené je vydanie rozhodnutia, správny poplatok podlieha vydanie rozhodnutia o povolení odkladu/splátok, ako aj rozhodnutie, ktorým správca dane žiadosti o odklad/splátky nevyhoví.

Poznámka: Počas obdobia pandémie sa za úkony a konania správnych orgánov, ktoré sú potrebné na zmiernenie negatívnych následkov pandémie, správny poplatok neplatí.

Čl. III Zabezpečenie dlžnej sumy

Správca dane môže odklad platenia dane alebo zaplatenie dane v splátkach podmieniť zabezpečením dlžnej sumy podľa § 81 daňového poriadku, a to vzhľadom na výšku dane, ktorej odklad platenia alebo platenie v splátkach žiada daňový subjekt, plnenie nepeňažných povinností daňového subjektu a jeho platobnú disciplínu, ak je to vzhľadom na jeho majetkové pomery možné.

Čl. IV Podmienky stanovené daňovým poriadkom

Daňový poriadok stanovuje záonné podmienky pre povolenie odkladu/splátok:

- Povolit' odklad/splátky možno len, ak daňový subjekt splnil podmienky určené v poslednom rozhodnutí o povolení odkladu/splátok. Ak daňový subjekt nespĺni podmienky určené v rozhodnutí o povolení odkladu/splátok, ďalší odklad/splátky správca dane môže povoliť iba ak uplynuli najmenej 2 roky odo dňa, ktorý bol v poslednom rozhodnutí o povolení odkladu/splátok určený ako deň, keď mala byť daň zaplatená (ustanovenie § 57 ods.8 daňového poriadku).

- Povolit' odklad/splátky je možné najviac na 24 mesiacov odo dňa splatnosti dane alebo rozdielu dane oproti vyrubenej dani (ustanovenie § 57 ods. 3 daňového poriadku).

- Povolit' odklad/splátky možno, ak je to v súlade so zákonom č. 358/2015 Z. z. o úprave niektorých vzťahov v oblasti štátnej pomoci a minimálnej pomoci a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Odklad platenia dane, resp. povolenie zaplatenia dane v splátkach sa nepovažuje za poskytnutie štátnej pomoci, ak výška úrokovej sadzby pre výpočet úroku pri odkladoch a splátkach v zmysle § 57 ods. 5 daňového poriadku je vyššia ako platná referenčná sadzba. Od 1.1.2021 stanovila Európska komisia pre SR základnú sadzbu pre výpočet referenčnej a diskontnej sadzby vo výške – 0,45 % (minus 0,45 %). Pre stanovenie referenčnej sadzby sa k základnej sadzbe bežne pripočítava 100 bázických bodov t. j. 1 % (§ 57 ods. 7 daňového poriadku).

Čl. V Úrok z povoleného odkladu/splátok

Za dobu povoleného odkladu/splátok zaplatí daňový subjekt úrok zo sumy odkladu dane alebo zo sumy povolenej splátky. Podľa druhej vety § 57 ods. 5 daňového poriadku v znení účinnom od 1. januára 2021 pri výpočte úroku sa použije trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky platnej v deň, ktorý nasleduje po dni splatnosti dane; ak trojnásobok základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky nedosiahne 3 %, pri výpočte úroku sa namiesto trojnásobku základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky použije ročná úroková sadzba 3 %. Pod splatnosťou dane je potrebné rozumieť pôvodnú splatnosť dane vyplývajúcu napr. z daňového priznania alebo z rozhodnutia správcu dane.

Úrok sa vypočíta za každý deň povoleného odkladu/splátok. Ak daňový subjekt zaplatí odloženú sumu dane alebo daň v splátkach uloženú rozhodnutím v lehote kratšej ako ukladá rozhodnutie, správca dane úrok z odloženej sumy vyrubí do dňa zaplatenia odloženej sumy dane alebo do dňa zaplatenia dane v splátkach. **To znamená, že úrok z odloženej sumy sa počíta za skutočnú dobu odkladu platenia dane, resp. platenia dane v splátkach vrátane dňa zaplatenia odloženej sumy dane alebo dňa zaplatenia poslednej splátky za predpokladu, že daňový subjekt dodržal všetky splátky.**

Podľa daňového poriadku v znení účinnom od 1. januára 2021 úrok z odloženej sumy sa nevyrubí, ak nepresiahne 5 eur. Úrok z odloženej sumy je splatný do 15 dní odo dňa právoplatnosti rozhodnutia.